

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 12 grudnia 2025 roku

Sprawa: interpelacja nr 13765
Znak sprawy: DWR1.054.14.2025
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,
w odpowiedzi na interpelację nr 13765 Pana Posła Krzysztofa Tchórzewskiego w sprawie waloryzacji rent i emerytur przedstawiam poniższe stanowisko.

Przyjęta przez Radę Ministrów Strategia zarządzania długiem sektora finansów publicznych w latach 2026-2029, jak również Średniookresowy plan budżetowo-strukturalny na lata 2025-2028, przewidują stopniową konsolidację finansów publicznych i ograniczanie deficytu. Dokumenty te z jednej strony identyfikują ryzyka związane z dynamiką zadłużenia oraz z kosztami obsługi długu publicznego, nie mniej jednak nie zawierają żadnych zapisów przewidujących cięcia waloryzacji emerytur i rent jako przyjętego środka dostosowawczego.

Zgodnie z prognozami przedstawionymi w Strategii zarządzania długiem sektora finansów publicznych w latach 2026-2029 prognozowana relacja państwowego długu publicznego do PKB wyniesie 48,9% w 2025 r. i 53,0% w 2026 r., a następnie będzie rosła, przekraczając poziom 55% w 2027 r. i w horyzoncie prognozy osiągając 59,5%. Natomiast relacja kwoty, o której mowa w art. 38a pkt 3 ustawy o finansach publicznych wyniesie 44,9% w 2025 r. i 51,8% w 2026 r., a następnie będzie wzrastać przekraczając próg 55% w 2028 r. i 2029 r.

W przypadku realizacji prognoz długu publicznego próg ostrożnościowy 55% PKB określony w ustawie o finansach publicznych zostałby przekroczony przez obie relacje w 2028 r., co oznaczałoby uruchomienie procedur ostrożnościowych wynikających z ustawy w 2030 r. Zgodnie z art. 86 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych konsekwencją przekroczenia przez dług progu 55% PKB jest między innymi konieczność przyjęcia w projekcie ustawy budżetowej na kolejny rok (x+2),

licząc od roku w którym powzięta została informacja o wysokości relacji długu ($x+1$), waloryzacji rent i emerytur na poziomie nie wyższym niż wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w danym roku ($x+1$).

Zgodnie z przyjętymi założeniami kształtowanie się państwowego długu publicznego w latach 2025-2029 będzie głównie rezultatem finansowania potrzeb pożyczkowych netto budżetu państwa. Możliwość zmniejszenia potrzeb pożyczkowych w kolejnych latach uwarunkowana jest działaniami po stronie dochodowej lub wydatkowej budżetu państwa.

Zgodnie z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa państwo po ustaleniu wysokości świadczenia emerytalnego zapewnia jego realną wartość. Mechanizmem, służącym zagwarantowaniu obywatelowi realnej wartości uzyskiwanej przez niego emerytury, jest mechanizm waloryzacji. Instytucja waloryzacji emerytur stanowi istotny element prawa do emerytury (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 20 grudnia 1999 r., sygn. K 4/99, OTK ZU nr 7/1999, poz. 165).

Zgodnie z art. 89 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 17 grudnia 1998 r. wskaźnik waloryzacji emerytur i rent jest równy „średniorocznemu wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym zwiększonemu o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym”. Oznacza to, że minimalna wartość wskaźnika waloryzacji emerytur i rent jest ustalona ustawowo oraz zależy bezpośrednio od wartości wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz wzrostu przeciętnego wynagrodzenia. Ostateczna wysokość wskaźnika waloryzacji jest przedmiotem corocznych negocjacji w ramach Rady Dialogu Społecznego.

W związku z tym, prognozowane niższe wartości wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w kolejnych latach wynikają z prognoz dotyczących wskaźników makroekonomicznych: inflacji oraz wzrostu przeciętnego wynagrodzenia. W szczególności, malejący wskaźnik inflacji prowadzi do spadku prognozowanych wartości wskaźnika waloryzacji emerytur i rent.

Wskaźnik waloryzacji emerytur i rent oraz wskaźniki makroekonomiczne w latach 2020-2025

	2020	2021	2022	2023	2024	2025*
Realny wzrost przeciętnego wynagrodzenia	1,027	1,035	0,979	1,016	1,097	1,044
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (ogółem)	1,034	1,051	1,144	1,114	1,036	1,037
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (gospodarstw domowych emerytów i rencistów)	1,039	1,049	1,148	1,119	1,036	1,040
Wskaźnik waloryzacji emerytur i rent	1,0356	1,0424	1,070	1,148	1,1212	1,055

Uwaga: rok 2025 - prognozy z etapu UB2026

Ewentualne uruchomienie mechanizmu ostrożnościowego z art. 86 ustawy o finansach publicznych nie narusza zasady zachowania realnej wartości świadczeń emerytalno-rentowych.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Jurand Drop

podsekretarz stanu

w Ministerstwie Finansów